

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2020. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja:

1. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

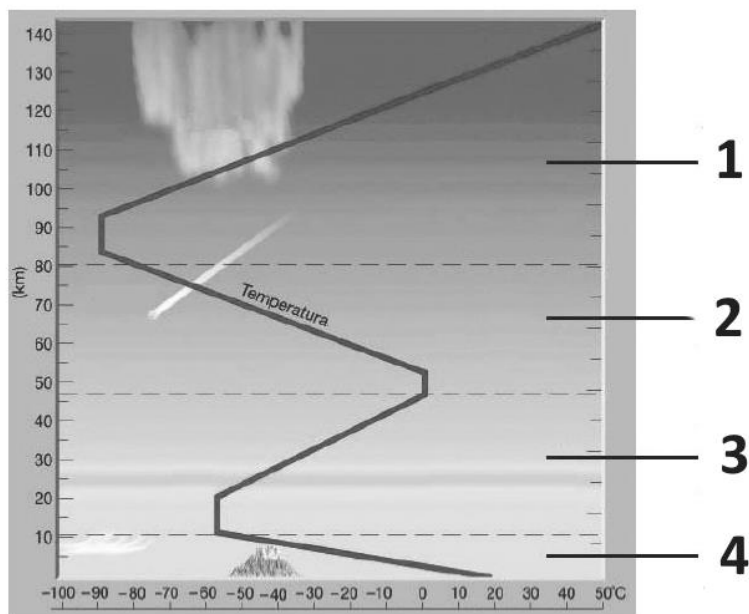
Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U SVAKOM OD SLJEDEĆIH PET ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

- 1** ☐ 1. Koji je naziv geografske discipline koja na tematskim geografskim kartama, osim ostalih geografskih sadržaja, prikazuje raširenost različitih vrsta tla?
a) demogeografija b) geoekologija c) hidrogeografija d) pedogeografija
- 1** ☐ 2. Koja je od navedenih stijena prostorno najraširenija u području Gorske i Jadranske Hrvatske?
a) granit b) mramor c) vapnenac d) zeleni škriljavec
- 1** ☐ 3. Koji je naziv pojave kojom tekućica, regresivnom erozijom, probije razvodnicu i sebi skrene vode drugog porječja?
a) bifurkacija b) delta c) meandriranje d) piraterija
- 1** ☐ 4. Koji je ime vulkana koji je 79. godine zatrpao Pompeje i Herkulanej?
a) Etna b) Stromboli c) Vezuv d) Vulkano
- 1** ☐ 5. Koje je od navedenih geoloških razdoblja najmlađe?
a) eocen b) miocen c) oligocen d) pliocen

SLJEDEĆA DVA ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ CRTEŽA.

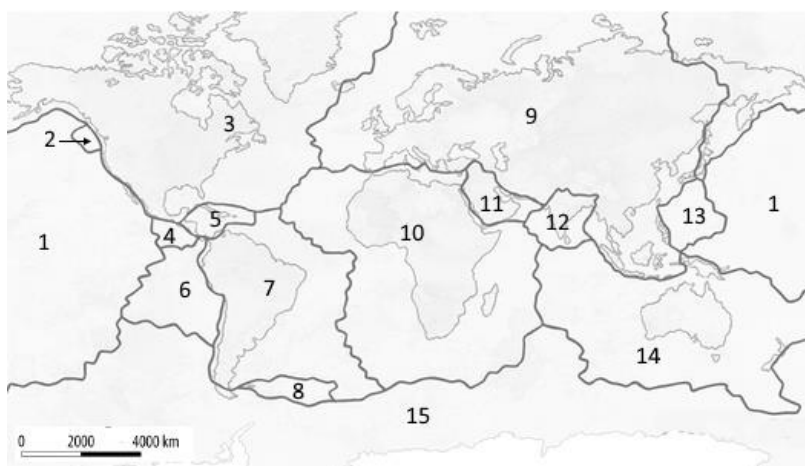
- 2** ☐ 6. Promotri priloženi crtež i dopuni rečenicu.

Naziv nižeg sloja atmosfere u kojemu temperatura zraka raste s porastom nadmorske visine je _____ i na crtežu je označen brojem ____ . Naziv višeg sloja atmosfere u kojemu temperatura zraka raste s porastom nadmorske visine je _____ i na crtežu je označen brojem ____ .

- 2** 7. Zaokruži slova ispred **dvije** točne tvrdnje koje se odnose na prikazani crtež slojeva atmosfere.
- a) hidrološki ciklus odvija se u ionosferi
 - b) najniža prikazana temperatura zraka je u mezosferi
 - c) najveći dio Sunčeve energije reflektira se u termosferi
 - d) ozonosfera je dio stratosfere
 - e) u troposferi temperatura zraka s visinom pada

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ GEOGRAFSKE KARTE.

- 2** 8. Između kojih se litosfernih ploča nalaze dubokomorski jarci/rovovi?
a) 1 i 13 b) 3 i 9 c) 7 i 10 d) 9 i 11 e) 9 i 12 f) 9 i 14
- 2** 9. Ime litosferne ploče na čijoj se južnoj granici nalazi najdublja točka Atlantskog oceana je _____, a na priloženoj karti ta je ploča označena brojem _____. Ime litosferne ploče čiji pokreti najviše utječu na aktivnost vulkana u Meksiku je _____, a na priloženoj karti ta je ploča označena brojem _____.

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

- 2** 10. Koji su među navedenim pojmovima klimatski faktori/modifikatori?
a) atmosfera b) geografska širina c) naoblaka d) padaline e) temperatura zraka
f) vlaga zraka
- 2** 11. Koji od navedenih reljefnih oblika pripadaju eolskome reljefu?
a) estavela b) dina c) komčić d) morena e) ponikva f) vadi
- 2** 12. Na kojim od navedenih lokaliteta u Hrvatskoj nalazimo primjere sedrenih barijera?
a) na rijeci Gackoj b) na rijeci Krki c) na rijeci Savi d) na Plitvičkim jezerima
e) na Vranskom jezeru kod Biograda f) na Vranskom jezeru na Cresu

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU
ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.**

2 13. Poveži egzogeni proces s pripadajućim tipom reljefa.

A) abrazija B) korazija

____ eolski ____ glacijalni ____ krški ____ obalni ____ riječni

2 14. Poveži egzogeni proces s pripadajućim reljefnim oblikom.

A) egzaracija B) korozija

____ cirk ____ gur ____ klif ____ meandar ____ škrapa

2 15. Poveži navedenu nepogodu/vjetar s odgovarajućim opisom.

A) tropski ciklon B) tornado

____ zimi je suh ____ jedan od naziva je hurricane/uragan

____ puše isključivo s kopna na more ____ češći je u hladnom dijelu godine

____ karakterističan je za prostor između Meksičkog zaljeva i Velikih jezera

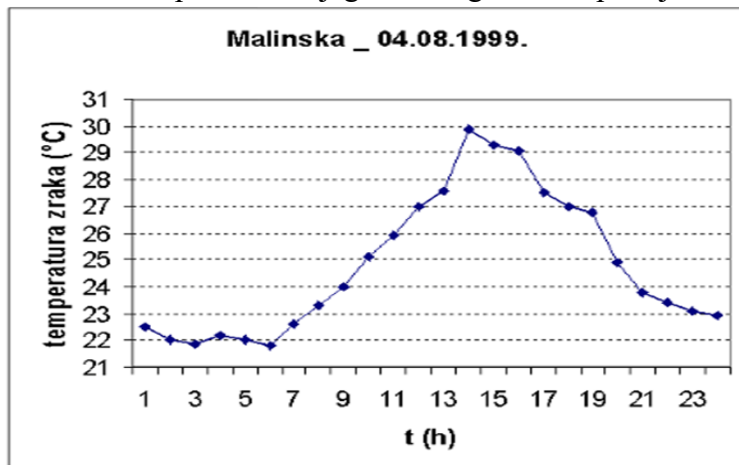
**SLJEDEĆIH DVADESET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH
GEOGRAFSKIH KARATA, FOTOGRAFIJA, DIJAGRAMA, SKICA I CRTEŽA.**

2 16. Promotri priloženu fotografiju i dopuni rečenicu.

Naziv uređaja na fotografiji jest _____, a služi za mjerenje _____.

- 2 17. Promotri priloženi dijagram i odgovori na pitanja.

Prostor za računanje:

Što prikazuje dijagram? _____

Koliko iznosi amplituda temperature na priloženom dijagramu? _____

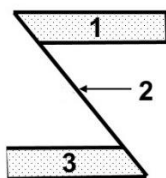
- 2 18. Promotri priloženi crtež i dopuni rečenicu.

ORDOVICIJ
SILUR

Sloj koji čini topografsku podinu označen je brojem _____. Sloj koji čini stratigrafsku krovinu označen je brojem _____.

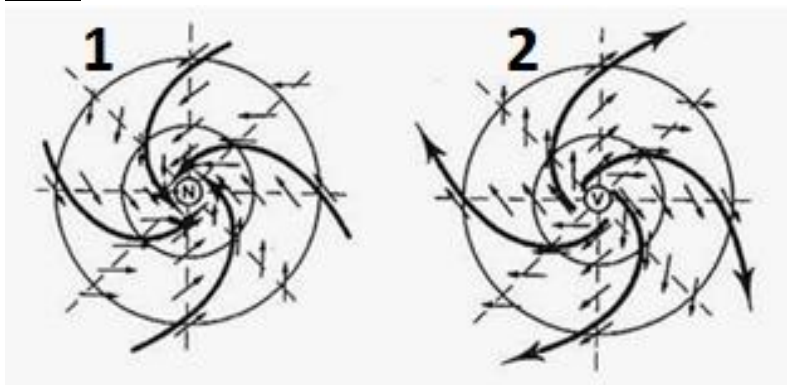
- 2 19. Promotri priloženi crtež s označena tri različita elementa rasjeda i dopuni rečenice.

Naziv vrste prikazanog rasjeda je _____.

Krovinsko krilo označeno je brojem _____.

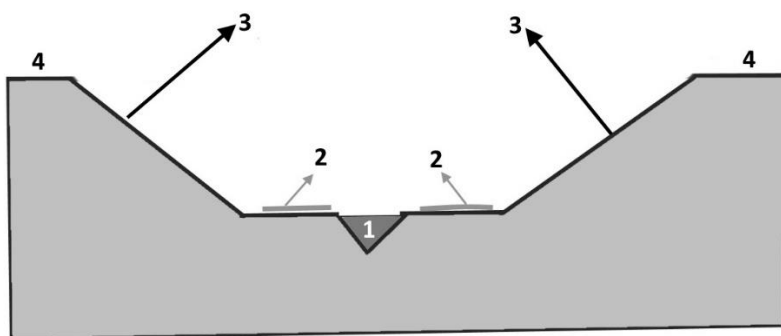
- 3 20. Promotri prikazane crteže i dopuni rečenice u sljedeća dva zadatka.

Ciklona je prikazana na crtežu označenom brojem _____. Mogućnost pojave padalina postoji u situaciji prikazanoj na crtežu broj _____. Naziv Zemljine polutke na kojoj se odvija crtežima prikazano horizontalno strujanje zraka je _____.

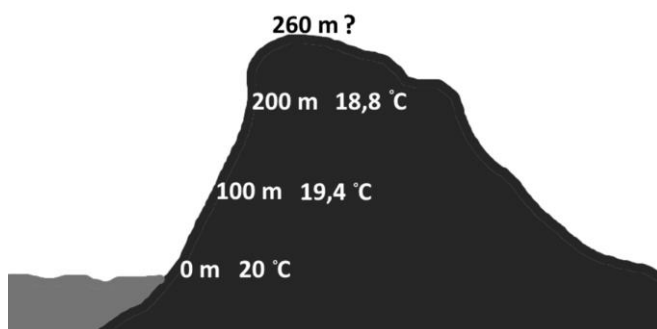
1 21. Prema prostornom obuhvatu cirkulaciju zraka prikazanu na crtežima u 20. zadatku ubrajamo u _____.

2 22. Promotri priloženu skicu riječne doline i dopuni rečenice.

Procesi spiranja mogu se javiti na dijelu riječne doline označenom brojem _____. Dio riječne doline sastavljen od najsitnijih čestica označen je brojem _____.

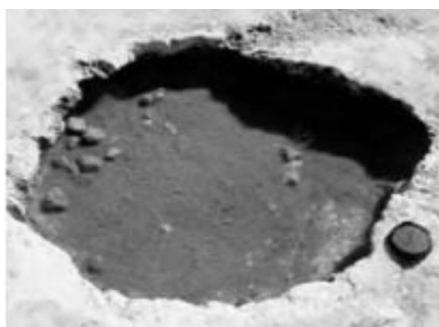
3 23. Promotri priloženi crtež i odgovori na pitanja.

Prostor za računanje:

Promjenu temperature zraka s porastom nadmorske visine prikazanu na crtežu nazivamo _____ i u prikazanom slučaju iznosi _____. Koliko iznosi temperatura zraka na 260 m nadmorske visine? _____

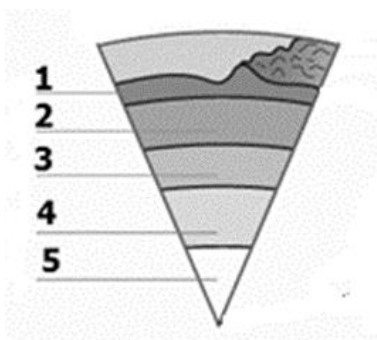
2 24. Promotri priloženu fotografiju i dopuni rečenice.

Naziv prikazanog reljefnog oblika je _____.

Naziv procesa kojim nastaju oblici karakteristični za taj tip reljefa je _____.

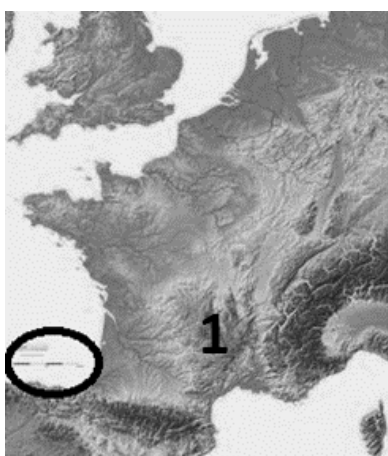
2 25. Promotri priloženi crtež i dopuni rečenice.

Sloj u građi Zemlje iz kojeg magma izbija na Zemljinu površinu ili se utiskuje u litosferu označen je brojem ____ .

Sloj u građi Zemlje iz kojega se eksploatira nafta *offshore* načinom označen je brojem ____ .

3 26. Promotri priloženu geografsku kartu i dopuni rečenice.

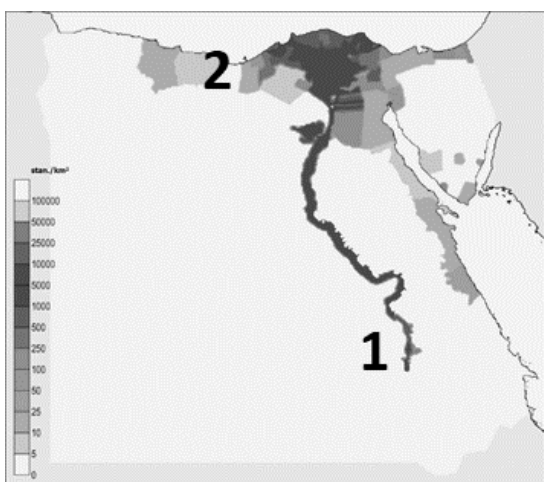
Naziv skupine elemenata geografske karte kojoj pripada element zaokružen na karti je

_____.

Naziv geološkog perioda u kojem je počela orogeneza područja označenog brojem 1 je _____ .

Ime područja označenog brojem 1 na karti pripada vrsti toponima čiji je naziv _____ .

2 27. Promotri priloženu geografsku kartu i dopuni rečenice.

Naziv klimatskog faktora/modifikatora koji najviše utječe na razlike u srednjim mjesečnim temperaturama zraka mjesta označenih brojevima 1 i 2 je

_____.

Naziv klimatskog elementa koji dominantno utječe na malu gustoću naseljenosti većeg dijela površine prikazanog prostora je

_____.

28. Pozorno promotri priloženu tablicu količine padalina u milimetrima i odgovori na pitanja.

Slavonski Brod	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1961. – 1990.	50,0	43,1	49,6	57,7	73,0	86,3	82,7	73,4	61,6	53,5	61,1	58,0
2017.	41,9	72,3	52,4	71,4	174,6	46,7	45,8	19,8	114,2	86,7	48,0	74,9

Koliko je iznosila ukupna količina padalina u meteorološkoj postaji Slavonski Brod u klimatološkoj jeseni u standardnom razdoblju? _____

Koji je naziv klimatološkog godišnjeg doba u kojemu je u meteorološkoj postaji Slavonski Brod zabilježena manja količina padalina 2017. godine u odnosu na standardno razdoblje?

Prostor za računanje:

29. Pozorno promotri priloženu fotografiju i dopuni rečenice.

Kamenolom Hruškovec, općina Ljubešćica

Na prikazanoj lokaciji eksploatira se dijabaz, stijena koja prema načinu nastanka pripada u skupinu čiji je naziv _____

_____ stijene.

Naziv djelatnosti u kojoj se najviše koristi prikazana stijena je _____

30. Pozorno promotri priloženu shemu i dopuni rečenice.

Naziv cirkulacije zraka prikazane na shemi je _____

Naziv vjetrova u žarkom pojasu prikazanih crnim strelicama je _____

_____, a naziv vjetrova prikazanih bijelim strelicama je _____

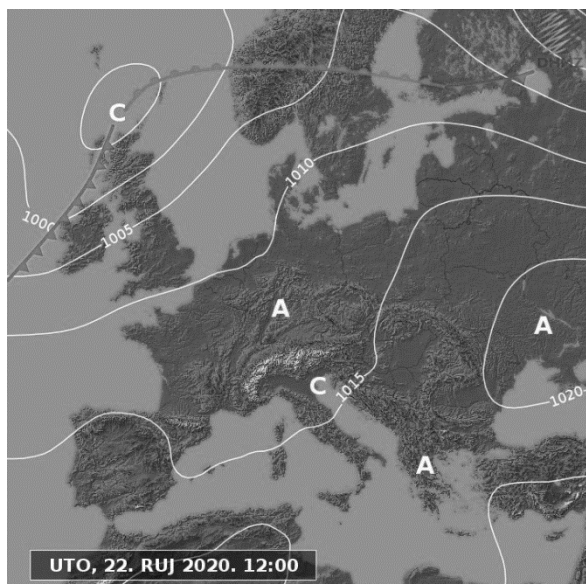
31. Koja su dva glavna uzroka cirkulacije zraka prikazane na shemi u 30. zadatku?

- 3 32. Pozorno promotri priloženu sinoptičku kartu i dopuni rečenice.

Naziv fronte označene slovom A je _____, naziv fronte označene slovom B je _____, a naziv fronte označene slovom C je _____.

- 2 33. Pozorno promotri priloženu sinoptičku kartu, odgovori na pitanja u ovom zadatku i dopuni rečenicu u sljedećem zadatku.

Kakvo se vrijeme očekuje u Hrvatskoj u iduća 24 sata, prema prikazanoj situaciji na karti?

Iz kojeg će smjera puhati prevladavajući vjetar u Istočnoj Hrvatskoj?

- 2 34. Naziv vrste zračne mase nad sjevernim dijelom Atlantskog oceana prema geografskoj širini je _____, a prema mjestu nastanka je _____.

U POSLJEDNJEM ZADATKU DOPUNI REČENICU.

- 2 35. Na topografskim kartama mjerila 1 : 500 000 zelenom bojom prikazane su _____, a na topografskim kartama mjerila 1 : 25 000 prikazana je _____.